

Wie verre reizen doet, kan veel verhalen, luidt het gezegde. Maar voor wie dichtbij huis blijft, geldt dat evengoed. Ook deze verhalen zijn het waard te worden beluisterd en opgetekend, vinden Maurice en Frank van Opdorp. Zij zijn de bedenkers van het project Heerlen Vertelt.

In de oprukkende vergrijzing en de gapende kloof tussen oud en jong schuilt volgens Maurice (28) en Frank (25) van Opdorp het gevaar dat kostbare, persoonlijke verhalen over stad, wijk en straat verloren gaan. Samen delen de neven een passie voor geschiedenis en cultuur in het algemeen en die van Heerlen in het bijzonder. Ze groeiden er allebei niet eens op, maar de stad werkt op hen als een magneet. "Het is in de regio toch de centrumgemeente waar het zich allemaal afspeelt: winkelen, uitgaan, bioscoopje pikken. "De onweerstaanbare aantrekkingskracht van de stad resulteerde begin dit jaar in het project Heerlen Vertelt. Via posters en een eigen website werden inwoners aangespoord hun herinneringen aan memorabele gebeurtenissen, markante gebouwen en opmerkelijke personen aan het papier toe te vertrouwen.

Vliegtuigcash

De oproep bleek niet aan dovemansoren gericht. Er kwam een stroom aan verhalen binnen. Vaak over voorvallen die bij menigeen al in de vergetelheid zijn geraakt. Zoals het neerstorten van een straaljager nabij de wijk Molenberg. Op 5 juli 1955 kreeg een Engels RAF-toestel te kampen met een technisch mankement, vloog in brand en dreigde op een woonbuurt te pletter te slaan. Met een uiterste krachtsinspanning wist de piloot dat op het nippertje te voorkomen. Het exploderende vliegtuig boorde zich uiteindelijk in een braakliggend terrein waar heden ten dage groothandel Sligro is gevestigd. De heldhaftige vliegenier M. Smith kon de crash helaas niet navertellen.

Een aanzienlijk minder dramatisch verhaal gaat over de opening van de eerste supermarkt in Heerlen. De wijk Schaesbergerveld had op 1 december 1959 de primeur. De naam van de toen al van heuse tochtdeuren voorziene winkel luidde O.D.B. (Ons Dagelijks Brood).

Als we de inzender mogen geloven, liep heel Heerlen uit om zich aan het voor die tijd enorme assortiment te vergapen.

Schuifdak

Ook de lofzang op het voormalige Sportfondsenbad in het centrum van Heerlen verdient meer dan een voetnoot. Nostalgie en jeugdsentiment buitelen in de reacties over elkaar heen: een altijd uitpuilend zwembad met schuifdak, waar de gevulde koeken amper waren aan te slepen en je nog een hele dag baantjes kon trekken voor 20 (kinderen) en 50 (volwassenen) ouderwetse centen. Kom daar anno nu nog maar eens om...

Zelf koesteren Maurice en Frank van Opdorp een ooggetuigenverslag van de inmiddels overleden Karel Lindelauff. Hij noteerde zijn persoonlijke beleving van Bevrijdingsdag 17 september 1944 in Heerlens dialect. "Dat maakt het heel speciaal. We kregen het van zijn zoon en daar zijn we hem eeuwig dankbaar voor."

De website www.heerlenvertelt.nl loopt intussen steeds voller met herinneringen van tal van Heerlenaren. "Toch zijn nog lang niet alle verhalen verteld," weten ze. Als iemand wat bijzonders te melden heeft, maar dat niet eigenhandig op papier kan of wil zetten, komen de twee neven met alle plezier op huisbezoek. "We houden dan gewoon een interview en maken zelf het verhaal."

Maurice en Frank van Opdorp zijn overigens nog naarstig op zoek naar aanspreekpunten in de verschillende Heerlense wijken. "Hoe korter de lijntjes, hoe kleiner de kans dat waardevolle verhalen definitief mee in het graf worden genomen. En laten we wel wezen: de geschiedenis van Heerlen reikt verder dan alleen mijnbouw."

Frank Seuntjens

Maurice en Frank van Opdorp blijven op jacht naar verhalen uit stad, wijk en straat.

